

SLOVENSKI NAROD

Izšla vsak dan popoldne, izjemni nedelje in praznike. — Inzerati do 30 petič 2.— Din, do 100 vrst 250 Din, večji inzerati petič vrsta 4.— Din; notice, poslano, izjave, reklame, preklici beseda 2.— Din. Popust po dogovoru. Inzeratni davek posebej. »Slovenski Narod« velja letno v Jugoslaviji 240.— Din, za inozemstvo 420.— Din.

Upravništvo: Knafljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Poština plačana v gotovini.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Brezuspešna pogajanja g. Uzunovića

V soboto večer je dobil Uzunović mandat za koncentracijsko vlado. — Včerajšnji dan je potekel brezplodno. — Davidovičevci zahtevajo Maksimovićevo glavo.

— Beograd, 31. januarja. Po poteku sobotnih avdienc je bilo gotovo, da se bo kralj odločil za koncentracijsko vlado. Vsi voditelji strank so priznali, da je mnogo neodločitivih aktualnih vprašanj in da bi nove volitve v sedem tednov ne bile oportune. Kralju ni torej preostalo drugo, kakor da je izbral primerenega mandatarja za sestavo nove koalicijske ali široke koncentracijske vlade. Po parlamentarnem običaju in po nasvetu podpredsednika radikalnega, kot največjega poslanskega kluba se je tudi potop odločil za osebo dosedanjega predsednika vlade Nikolo Uzunovića. Zvečer je bil Nikola Uzunović pozvan na dvor, kjer mu je kralj podelil mandat za sestavo koalicijske ali široke koncentracijske vlade. Po avdienci je Nikola Uzunović izjavil, da je potop optimističen in da bo skušal rešiti krizo na najhitrejši način.

Zdi se, da je Nikola Uzunović to svoje dobro razpoloženje do nedelje dopoldne temeljito predugal. Včeraj dopoldne namreč novi mandatar sploh ni prišel v stike z voditelji parlamentarnih strank, ampak je bil zaposlen s 40-dnevnim pomenom za pok. Nikolo Pašićem. Sele popoldne se je vršil prvi sestanek s predstavnikom Demokratske zajednice. Vodja demokratske zajednice Ljuba Davidović je bil zaposlen in ga je na sestanku z Uzunovićem nadomestil predsednik JMO dr. Spaho, ki je sporočil Nikoli Uzunoviću pogoje Demokratske zajednice za vstop v vlado. Predvsem zahteva Demokratska zajednica glavo

notranjega ministra Bože Maksimovića. Demokratska zajednica se ne protivi temu, da zasede Boža Maksimović kak drug portfelj. Odstranitev Maksimovića z notranjega ministrstva pa smatra kot *conditio sine qua non*. Razen tega zahteva Demokratska zajednica 5 ministrskih portfeljev in pa pravočasno obvestilo o ostalih parlamentarnih skupinah, ki naj vstopijo v novo vlado. Pozneje sta se dr. Spaho in Nikola Uzunović še enkrat sestala, naker se je Nikola Uzunović podal na dvor, kjer je bil sprejet v avdienci. Za njim je kralj sprejel zunanjega ministra dr. Ninko Perića. S temi sestanki in avdiencami so bili zaključeni politični dogodki včerajšnjega dne.

Stjepan Radić je izjavil novinarjem, da odklanja njegova stranka vsak razgovor z Nikolo Uzunovićem. Razen tega priobčjuje današnje izdaje zagrebških listov ostre nove obtožbe Stepana Radića proti notranjemu ministru Boži Maksimoviću, ki da je insceniral volilni teror proti HSS.

Ker mora jutri Narodna skupščina začeti s plenarnim razpravo o državnem proračunu za leto 1927-28, ni izključeno, da bo tempo reševanja krize tekom današnjega dne podvignjen. Situacija je deloma v rokavi radikalne stranke, od katere je odvisno, ali sprejme dalekosežne zahteve Demokratske zajednice. V tem slučaju je mogoče, da bo nova vlada postavljena še tekom današnjega dne, vendar pa zelo verjetno to ni.

Pogajanja z davidovičevci razbita

Uzunović je odklonil zahteve Demokratske zajednice. — Tudi konferenca z dr. Korošcem je ostala brez rezultata. — Novi Radićevi napadi na Radikale.

— Beograd, 31. januarja. Mandatar krone g. Nikola Uzunović tudi danes ni imel kaj srečnega dne. Včeraj začeta pogajanja z Demokratsko zajednico so bila danes dopoldne zaključena s popolnim negativnim uspehom. Proti 10. se je vršil sestanek med Uzunovićem in predstavnikom Demokratske zajednice dr. Spahom. Uzunović je sporočil dr. Spahu, da odklanja prvo zahtevo Demokratske zajednice, to je odstranitev Bože Maksimovića kot notranjega ministra, češ da je to notranja zadeva radikalne stranke. Stranka odklanja vsako vmešavanje v zadeve, ki se tičejo njenih internih zadev, zlasti pa zasedbe poedinih portfeljev po svojih osebah. S tem odklonilnim odgovorom Nikolo Uzunovića so bila pogajanja z Demokratsko zajednico za enkrat razbita.

Nato je Nikola Uzunović sprejel predsednika Jugoslovenskega kluba dr. Korošca. Sestanek je bil zelo kratek. Po sestanku je dr. Korošec po svojem običaju odklonil novinarjem vsako izjavo, iz okolice ministrskega predsednika pa so novinarji doznali, da je ostal tudi ta sestanek brez rezultata. Dr. Korošec se je napotil v

klubske prostore Demokratske zajednice, kjer se je sestel z Ljubo Davidovićem in dr. Spahom na daljšo konferenco.

Proti popoldnu je Nikola Uzunović odšel na dvor, da obvesti kralja o poteku dosedanjih pogajanj. Splošno se pričakuje, da se bosta popoldne sestala g. Uzunović in Pribežević. Ako potечеjo tudi ta pogajanja brezplodno, bo Uzunović najbrž še danes vrnil kralju mandat za sestavo vlade.

— Beograd, 31. januarja. Po posvetovanjih s šefi opozicije se je dr. Korošec dopoldne še enkrat napotil h mandatarju krone Nikoli Uzunoviću. Po sestanku je dr. Korošec izjavil novinarjem, da se bodo pogajanja nadaljevala popoldne.

Stepan Radić je danes dopoldne podal novinarjem izjavo, v kateri strahovito neodvisni radikalov, objavlja članek o ostavki vlade in napada nenavadno ostro Nikolo Uzunovića. »Radikal« piše: Uzunović pada tekom cele svoje vladavine iz krize v krizo. Za vse ljudi zdrave pameti je to dokaz, da Uzunović ni sposoben za predsednika vlade. Uzunović se je obnašal proti Stepanu Radiću in njegovi stranki dvakrat brezobzirno. Uzunović je na eni strani potreboval glasove Radićeve stranke, na drugi strani pa z Maksimovićem koval načrte, da razbije s pomočjo dr. Nikića Radićevo stranko. Po mnenju »Radikala« je Nikola Uzunović popolnoma nezmožen, da sestavi novo vlado.

računajo z načelom, da pomenja volilni mandat obenem pooblastilo za korupcijo in strahovladu.

Neodvisni radikali proti Uzunoviću

— Beograd, 31. januarja. »Radikal«, glasilo neodvisnih radikalov, objavlja članek o ostavki vlade in napada nenavadno ostro Nikolo Uzunovića. »Radikal« piše:

Uzunović pada tekom cele svoje vladavine iz krize v krizo. Za vse ljudi zdrave pameti je to dokaz, da Uzunović ni sposoben za predsednika vlade. Uzunović se je obnašal proti Stepanu Radiću in njegovi stranki dvakrat brezobzirno. Uzunović je na eni strani potreboval glasove Radićeve stranke, na drugi strani pa z Maksimovićem koval načrte, da razbije s pomočjo dr. Nikića Radićevo stranko. Po mnenju »Radikala« je Nikola Uzunović popolnoma nezmožen, da sestavi novo vlado.

MESTROVIĆ V SUBOTICI

— Subotica, 31. januarja. Včeraj je prisel v Subotico Ivan Mestrović da prisostvuje otvoritvi svoje razstave. Na kolodvoru so ga svečano sprejeli njegovi številni prijatelji in oboževalci. Razstava Mestrovićevih del je napravila globok vtis.

Bolgarski glasovi o zblizanju z Jugoslavijo

Vedno česče se pojavlja v Bolgariji zahteva po zblizanju z Jugoslavijo. — Cena naj bi bila avtonomna Makedonija v okviru Jugoslavije.

— Sofija, 31. januarja. Tukajšnji tisk posveča stalno pažnjo dogodkom, ki so se v zadnjem času odigrali med Beogradom in Rimom radi albansko-italijanskega pakta. Bolgarska javnost je prepričana, da bo ta spor mirnim potom rešen in da ne bo prišlo do resnega konflikta med Beogradom in Rimom. Priznati pa se mora, da goje gotovi bolgarski krogi še vedno upanje, da bi iz takega konflikta tudi Bolgarska izšla zmagovala in da bi se ji posrečilo uresničiti svoje stare imperijalistične ideale.

Na drugi strani pa narašča tudi številni krogi, ki odklanjajo vojne spopade in si žele mirnega sosedstva in zblizanja z Jugoslavijo. Tako je n. pr. finančni minister Molov govoril v Varni o krvnem sorodstvu med Bolgari in Srbi ter prorokoval skorajšnje pomirjenje med obema narodoma. Prof. dr. Šišmarov, ki spada med prve bolgarske znanstvenike, pa je na neki skupščini makedonske organizacije izjavil: »Moje neomajno prepričanje je, da bo Makedonija še doživela uresničenje svojih sanj in da bo mesto vzroka prepira postala zvon, ki bo napovedoval zedinjenje vseh Jugoslovenov, predvsem pa zedinjenje Srbov in Bolgarov.« Nekdanji bolgarski minister pravde, Džidov, rodem Makedonec je objavil članek »Bolgarska in Jugoslavija.« V tem članku piše: »Radi svoje nacionalne sestave mora Jugosla-

vija posvetiti vprašanju manjšin posebno pažnjo. Za Jugoslavijo je bolgarsko vprašanje mnogo lažje. Naj da Makedoniji avtonomijo in omogoči vsem tamšnjim narodom razvitek in napredek. S tem bo odstranjena glavna zapreka zblizanja k Bolgarski. Te samouprave ni treba, da se boji Jugoslavija, ker bodo njeni narodi z njo samo pridobili.

Znani ruski publicist Nemanov piše v »Makedoniji«: »Nevarnost razpada Jugoslavije je obstojala do leta 1924., ker so Slovenci in Hrvati odklanjali velikosrbski centralizem in hegemonizem. Toda odkar so začeli Italijani kruto preganjati Slovence in Hrvate v Istri in na Goriškem ter je Italija obkrožila Jugoslavijo, so Hrvati in Slovenci uvideli, da je združitev s Srbi vendarle manjše zlo. Nevarnost italijanskega prodiranja je mnogo večja kakor pa škoda, ki prihaja od strani velikosrbskega hegemonizma. Ideja političnega sožitja s Srbi se je globoko ukoreninila v hrvatskem narodu. V zvezi s to idejo je tudi ujediničenje vseh balkanskih slovanskih narodov. Nikjer ni ideja združitve vseh balkanskih Slovanov tako močno razširjena, kakor na Hrvatskem in v Sloveniji. Blok slovanskih narodov na Balkanu naj bi preprečil prodiranje Italije ter dosegel pomirjenje narodov v notranjosti SHS in mirno rešitev makedonskega vprašanja.

PARASTOS ZA PAŠIČEM

— Beograd, 31. januarja. Včeraj ob 10. dopoldne je bil v saborni cerkvi parastos za pokojnim Nikolo Pašićem. Po cerkvenih obredih, ki jih je daroval patrijarh Dimitrije, je patrijarh govoril o trajnih zaslugah pokojnega Nikole Pašića. Parastosu so prisostvovali vsi radikalni člani bivše vlade, poslanci s predsednikom Narodne skupščine, odposlanec Nj. Vel. kralja admiral Prica in zastopniki organizacij.

Tragedija siromašnega dijaka

Siromašni študent je pri nas vsakdanji pojav. Kdo se ne spominja slovenskih študentov, ki so stradali po Gradcu in Dunaju. Tudi dandanes imamo po vseh naših mestih vse polno siromašnih študentov, ki le z največjim naporom dovršujejo svoje študije. Marsikateremu predčasno opesajo moči in ostane sredi nota, iskaje izhoda v kak primeren službi.

Slična usoda je doletela tudi Vito-mira Milovjevića iz Gokčanice pri Valjevem. Fant je bil zelo talentiran in ukažen. Imel pa je to smolo, da se je rodil kot sin siromašnih staršev. V šole je stopil začetkom leta 1914. Toda vojna je onemogočila nadaljevanje študij. Še le leta 1920 mu je zopet uspelo, da je prišel na gimnazijo. Z velikim trudom je dovršil 6. razredov gimnazije. Dobival je hrano pri neki rodbini, s instrukcijami pa si je prislužil toliko, da je lahko plačeval skromno stanovanje in kupoval knjige. Letos pa je izgubil hrano, ker se je njegov dobrotnik preselil v drugi kraj. Zaman je iskal službe, zaman prošil za državno podporo. Končno se mu je po posredovanju nekega poslanca posrečilo, da je prišel na učiteljske v Jagodini. Dobil je brezplačno mesto v nekem tamošnjem internatu. Bil je siromak med sinovi bogatih baršev. Dajali so mu sicer kruh, toda zato je postal tarča njihovih zbadljivih opazk in neslanih šal. Vse to ga je silno bolelo, toda prenašal je to zasmehovanje mirno in potrpežljivo. Ko pa ga je tik pred božičnimi počitnicami v šoli naharil nek profesor in ga radi njegove siromašnosti javno pred vsem razredom zasmehoval, je mlademu možu zavrela kri. Ni sicer tega javno pokazal, pač pa je na tihem sklenil, da napravi tem duševnim mukam konec. Ko so se drugi odpravljali na božične počitnice, se je Vitoмир zaklenil v sobo ter si prerezal žile na obeh rokah. Našli so ga še le par ur pozneje v mlaki krvi mrtvega. V pismu, ki ga je zapustil, sporoča, da odpušča vsem, ki so ga žalili, da pa ni mogel več prenašati teh muk. Tragična usoda mladega in izredno nadarjenega dijaka je vzbudila globoko žalost pri njegovih kolegih, zoper netaktnega profesorja pa je uvedeno disciplinarno postopanje. Usoda siromašnih študentov je pač vedno enaka: Trpi in molči...

Zveza naših mest

Predkonferenca v Zagrebu.

— Zagreb, 31. januarja. Včeraj se je vršila predkonferenca predstavnikov jugoslovenskih mest, kateri so prisostvovali predstavniki Beograda, Ljubljane, Splita, Zemuna, Skoplja, Niša, Sarajeva, Osijeka, Subotice in Sušaka. Ljubljanski magistrat sta zastopala ravnatelj dr. Zarnik in tajnik dr. Brilej. Konferenca je sprejela osnutek pravilnika zveze jugoslovenskih mest. V začasni odbor je bil izvoljen kot predsednik zagrebški župan Heinzl. Konferenca je sprejela resolucijo, v kateri zahteva od ministrskega sveta, da ostanejo neizpremenjene vse dosedanje občinske davčine do tlej, da bo sprejet nov zakon o mestih. — Ustanovni kongres zveze jugoslovenskih mest se bo vršil v aprilu.

Prosveta

Koncert Vaše Prihoda. Berliner Tageblatt piše o koncertu Vaše Prihoda sledeče: K nam je prišel po parietni koncertni turneji v Ameriki, ki mu je prinesla naravnost senzacije uspehe, mladi češki violonist Vaša Prihoda. Brez dvoma je on ena najsvetlejših zvezd na muzikalnem nebu. Kar smo čuli od njega, bilo je v resnici nekaj nenavadnega. Prihoda je rojen violinski talent, ki v pravem pomenu besede igraje prince vse, kar se drugim posreči šele z 10-leteno neumorno pridnostjo. Vse težkoče Paganinijeve obvlada s tako lahkoto, da ga v resnici zavidamo. Ostalo violinsko tehniko smo čuli pri njem v taki čistosti in popolnosti, kakor še nikdar doslej. Brez dvoma je on eden največjih svetovnih violonistov. Predprodaja vstopnic za ta koncert, ki se vrši v četrtek, 3. februarja t. l. ob 20. v Unionski dvorani, se vrši v Matični knjigarni.

Šah

Svetovni šahovski turnir.

Kakor smo že poročali, se vrši meseca februarja v Newyorku šahovski turnir za svetovno prvenstvo. Sodelujejo izjemni dr. Laskerja in Bogoljubova, Capablanca, dr. Aljehin, Niemcovič, Spielman, Marschall in dr. Vidmar, ki je pretekli dni odpotoval iz Ljubljane.

Turnir se prične 19. februarja in se bo odigralo 20 kol. Vsak udeleženec turnirja ima z vsakim nasprotnikom odigrati štiri partije. Igralo se bo v hotelu Manhattan Square, in sicer dnevno od 14. do 19. ter petkrat na teden. V obeh prostih dnevih se odigrajo višee partije. Vodja turnirja bo Madžar Maroczy, častni odbor pa tvorijo razni finančni močniki Amerike. Fond turnirja znaša 12.500 dolarjev, t. l. okoli 650.000 Din. Iz tega fonda se bodo kriši stroški potovanja in bivanja, za nagrado pa so določeni zneski v višini 2000, 1500 in 1000 dolarjev.

Kratka seja Narodne skupščine

— Beograd, 31. januarja. Seja Narodne skupščine je bila danes otvorjena ob 10. dopoldne in je bila izredno kratka. Po predčanem in odobrenem zapisniku je predsednik Narodne skupščine sporočil zbornici, da je včeraj preminul v Zagrebu narodni poslanec in zet Stepana Radića dr. Josip Vandeckar. Poslanci so se dvignili raz sedeže ter zaklicali pokojnemu poslancu: »Slava mu!« Nato je predsednik prečital pismo predsednika vlade Nikole Uzunovića, v katerem sporoča Narodni skupščini, da je kraljevska vlada podala ostavko in da je Nj. Vel. kralj sprejel ostavko. Pismo se glasi:

»Čast mi je izvesti Vas, gospod predsednik, in prositi Vas, da izvolite sporočiti Narodni skupščini, da je kraljevska vlada danes podala Nj. Vel. kralju ostavko. Izvolite, gospod predsednik, tudi pri tej priliki prejeti izraze mojega odličnega spoštovanja. Nikola Uzunović, l. r.«

Nato je predsednik takoj zaključil sejo Narodne skupščine in napovedal, da bo prihodnje seje Narodne skupščine bo isti kot dnevni red, ki je bil določen na zadnji seji Narodne skupščine. Nekateri poslanci vpadajo: »Morda pa nova vlada ne bo odobrila tega dnevnega reda?«

KONEC STRAJKA V ZAGREBU

Zagreb, 31. januarja. Včeraj se je vršila v Zagrebu dijaška skupščina, ki je po daljši in živahni debati sklenila začasno prekiniti dijaški štrajk. Svoj sklep utemeljuje v posebni resoluciji, v kateri povdarja, da je ostala zagrebška akademika omladina v svoji borbi osamljena, drugi pa tudi dejstvo, da je z demisijsko vlado storijena nova politična situacija, in je nemogoče vedeti, kakšno stališče bo v vprašanju, ki je povzročilo štrajk, zavzela nova vlada.

IZ GRČIJE

— Atene, 31. januarja. V ministrskem svetu so se pojavila nesoglasja v zvezi z akcijo, ki so jo pokrenili gotovi oficirski krogi v provinci. Nesoglasja so bila končno vendarle poravnana in sicer na ta način, da je vlada postavila komandanta 2. armadnega kora generala Manetana na razpoložanje. Po 1. marcu ima volji minister pravico, da generala Manetana nanovo imenuje za komandanta takega armadnega kora. En polkovnik in en major sta bila razrešena svojih funkcij za dobo 3 mesecev.

Vladna kriza v Nemčiji

Vedno novi zapletljaji.

— Berlin, 31. januarja. Predsednik republike Hindenburg je potrdil predloženo mu listo nove nemške vlade z dr. Marsom kot državnim kancelerjem z izjemo notranjega in justičnega ministra. Oba ministra, ki pripadata nacionalcem, je Hindenburg odklonil radi njunih svojaesnih brezobzirnih napadov na prvega predsednika nemške republike Eberta. Vsled tega je bil podpis definitivne ministrske liste odložen do danes zvečer. Računa se, da bo nacionalna stranka pristala na zahtevane izpremembe. Na mesto predlaganega notranjega ministra Herttha pride Wildach, dočim zavzame mesto ministri pravde minister Lindener mesto Gräfeja, ki ga je Hindenburg odklonil.

Borzna poročila.

ZAGREBSKA BORZA
Devize. Amsterdam 22.76 — 22.82.
Wien 800—803, Berlin 13.484—13.514,
Italija 244.13 — 246.13, Newyork 56.72 —
56.92, Paris 224.26 — 226.25, Praga 168.10 —
168.90, Curih 10.94 — 10.97.
Valute: Italija 241.50, 243.50.
Efekti: 7% invest. pos. 1291 84, 83—
84, 2 1/2% drž. rente za ratnu štetu 353—
354, Ljubljanska kreditna 149.50—150.50,
Hrv. ekskomptna banka 105—105.5, Kreditna banka Zgb. 166—110, Hipotekarna banka 63.50—64.5, Jugobanka 102—103, Prastediona 940—950, Drava dd. Osijek 575—600, Sečerana Osijek 520—525, Isis dd. 48—52, Gutman 260—300, Slaveks 120—140, Slavonija 32.5—33.5, Trboveljska 370—375, Union paromlin 290—310, Vevče 130—0, Agraria 50.30—50.75.

INOZEMSKÉ BORZE.

Curih: Beograd 9.145, Partz 20.49, London 25.22, Milan 20.49, Newyork 519.875, Praga 15.395, Dunaj 73.57.
Trst: Beograd 41.01, London 113.25, Curih 449.20.

MAKULATURNI PAPIR

á Din 5.—

prodaja uprava »Slov. Naroda«

Vzroki volilne abstinence

Rastoče nezaupanje v parlamentarizem. — Razočaranje nad političnimi strankami. — Skepsa glede pomena oblastnih skupščin.

Volitve v oblastne skupščine so se smatrale kot poskus, dognati politično razpoloženje prebivalstva in na ta način preiskusiti teren za eventualne volitve v Narodno skupščino.

Prvi dnevi so prinesli samo številke mandatov za posamezne stranke. Ta sporočila seveda niso dala točne slike, ker je treba vpoštevati število oddanih glasov, ne pa število mandatov. Vendar se že pri tem dobro vidi, da radikalni in radičevci niso dobili toliko mandatov, kakor bi bilo pričakovati po njihovi številni moči poslancev v Narodni skupščini. Opozicijske stranke so relativno močnejše zastopane tudi ako se vzame za primerjanje samo število mandatov.

Volitve v oblastne skupščine so pokazale izredno slabo udeležbo; velik del volilcev je ostal doma, mnogo večji nego pri zadnjih skupščinskih volitvah. Nedvomno se mora vzrok za to iskati v poglavitni meri v napredujočem diskreditiranju političnega udejstvovanja in parlamentarizma. Zadnji dve leti našega notranjepolitičnega življenja sta bili tako brezplodni, da se je volilcev polastila apatija ali celo odpor proti političnemu delu sploh. Politika je postala pri nas domena, kjer se odigravajo zelo neresne in sterilne reči; neskončna vrsta kriz, intrig ter zakulisnih in javnih borb med frakcijami in osebami, in utrdila se je vera, da je to že ves obseg političnega udejstvovanja. Zato je najenostavnejša, najbolj logična posledica tega uverjenja, da gredo volilci v abstinenco. Ogorčenje prebivalstva pa je tem večje, ker bi dandanes še prav posebno potrebovali najintenzivnejšega parlamentarnega dela. Parlamentom se danes širom Evrope

očita, da delajo prepočasni; koliko bolj je utemeljen ta očitek pri nas, kjer imamo nujnega posla čej glavo kakor malo kje.

Po Evropi se je kot reakcija zoper izrodke parlamentarizma pojavila težnja po diktaturi. Pri nas tega ni, vsaj doslej ne. Ne morda da bi ne bilo potrebe po tej težnji; nasprotno. Toda vse stranke so se z dosedanjim političnim udejstvom v oči volilcev diskreditirale; meščanstvo, ki se je drugod koncentriralo v nove politične enote z označenimi cilji, je pri nas neenotno, razbito na plemenske fronte, zato za akcijo nesposobno. Logična posledica vesa tega je apatija in abstinenca volilcev.

Druga stvar, ki je vplivala na abstinenco, je bilo omalovaževanje oblastnih skupščin pri volilcih. Občinstvu so oblastne skupščine nekaj novega, nekaj, čemur se še ne pozna dobro niti delokrog niti življenska sposobnost; tega je bilo pač pri nas še najmanj, ker smo se spominjali na stare deželne zbornice. Zato so v tem pogledu volitve v oblastne skupščine le z neko rezervno zmogljive primere z volitvami v Narodno skupščino.

Stranke so, razen majhnih izjem, kjer je na prvem mestu SDS, nazadovale precej enakomerno; zato je umevno in logično, da so jim nove volitve nesimpatične. Zdi se tedaj, da se je razpoloženje za razpust skupščine in razpis novih volitev zelo zmanjšalo in da nam vzpričo tega s takimi eksperimenti za bližnjo bodočnost ni računati. Za reševanje vladnih kriz, sedanje in bodočih, je tedaj treba iskati drugačnih rešitev. To je razlog, ki govori najbolj zoper obnove koalicijske ali vlade RR.

Dogodki križem Jugoslavije

Bestijalen umor iz strahu pred očetovstvom. — Drzna roparska tolpa v Novem Sadu. — V smrt radi nezvestega dekleta.

Nedavno so našli na železniški progi v bližini postaje Durovar popolnoma razmesarjeno žensko truplo. Ugotovilo se je, da gre za neko 22 letno Emilijo Holka, ki je bila uslužbenka pri trgovcu Einsteinu v Durovaru. Sprva so vsi mislili, da je izvršila samomor, da si ni mogel nikdo raztolmačiti, kaj bi mlado in vedno veselo dekle gnalo v smrt. Obdukcija trupa pa je prinesla na dan zagonetne rezultate. Ugotovilo se je, da je bila Emilija že 2 mesece v blagoslovenem stanju. Ob enem pa je obdukcija poleg poškodb od koles vlaka ugotovila tudi globoke rane na vratu.

Radši teh ugotovitev je krenila preiskava v popolnoma drugo smer. Dognalo se je, da je imela pokojna Emilija ljubavno razmerje z nekim Dj. Ratkovićem, 21letnim kovačem, pomočnikom iz sosednje vasi. Ta je prvotno kazal veliko potrnost radi smrti svoje ljubice. Toda njegovo obnašanje je bilo tako sumljivo, da so ga končno zaprli. V preiskavi je priznal, da jo je on umoril. Ko sta se pred par dnevi sestala mu je povedala, da bo postal oče. Strah pred očetovstvom ga je tako razburil, da je začel misliti samo na to, kako bi to »nesrečo« preprečil. Po oklevanju se je odločil, da se za vsako ceno odkriža te neuprjetosti. Zva-

bil je svojo zaročenko na sprehod ob železniški progi. Ko sta prišla na samotni kraj jo je nenadoma udaril s tako silo po glavi, da se je onesvestila. Nato ji je z nožem prerezal vrat ter položil truplo na železniški tir. Počakal je toliko časa, da je prišel vlak, ki je truplo popolnoma razmesaril. Bil je prepričan, da bo ostalo njegovo početje prikriti. Bestijalnega morilca so izročili sodišču. Ljudstvo je bilo radi tega krvavega zločina tako razburjeno, da je hotelo morilca linčati. Orožniki so ga le z veliko težavo rešili.

V Novem Sadu se v zadnjem času zelo množe napadi na ulicah in v lomi v hiše premožnejših meščanov. Vse prizadevanje policije, da bi prišla strelcem na sled, je ostalo doslej brezuspešno. Zdeleva se, da se je presegla v Novi Sad kaka organizirana tolpa, ki je bržčas izvrševala svoje temne posle tudi že v drugih pokrajinah. Tekom zadnjega tedna je policijska kronika zabeležila celo vrsto roparskih napadov v najrazličnejših delih mesta. Pretekle dni pa je bil izvršen zopet nov napad, ki je razburil vse mesto in ki se roga vsem varnostnim oddelkom policije. Okrog 9. zvečer se je peljal natak Anton Rumpf na svojem kolesu proti domu. Na križišču dveh ulic ga je ustavil neznan moški, ki ga je vljudo vprašal za prenočišče. Ko mu je Rumpf prijazno našteval razne hotele, ga je neznanec nenadoma zagrabil za vrat ter mu nastavil na prsi napet samokres. Nato je ropar v osornem tonu zahteval denar. Iznenaden in prestrašen mu je Rumpf izročil 10 dinarjev, češ da nima več pri sebi. Toda ropar se ni dal tako lahko odpraviti. Skušal mu je iztrgati listnico iz notranjega žepa. Ta trenutek je izrabil Rumpf ter je izbil roparju orožje iz rok in ga vrzel na tla, nato pa urno skočil na kolo ter se nemudoma odpeljal na policijo ter podal ovadbo. Dasi je policija takoj priredila

POTOPLJENO BRODOVJE

Kie? Kedaj?

H. J. Magog: 25

Borba za ljubezen

Tisti mah se je detektiv diskretno umaknil iz sobe. A preden se je odpravil, je James prestregel na njegovem flegmatičnem obrazu izraz skrivnostnega zadoščenja. In glej, ta isti izraz je igral tudi na ustnih tajinstvene Calinette!...

XIV. poglavje.

Izda.

— Nestrpnost pričakujem vašega pojasnila, je zamrmral James, ko je ostal sam z deklicama. Razjasnite mi vendar, draga mi Perle, kako se je mogel zgoditi čudež, ki je rešil vas in mene v trenutku, ko sem že sklepal račune z življenjem? Kako da sta prišla mister Gingle in Calinette baš še pravočasno na pomoč?

— Uf! je komično vzdihnila Calinette. Koliko vprašani, dragi James! Če bi vam hotela na vsa odgovorjati, se bojim, da ne prideva danes na kraj. Sicer pa, počemu vsa pojasniti? Vi ste rešeni, Perle je rešena, jaz sem tu, vsi smo lepo zbrani, varni pred slehernim nevar-

po vsem mestu racijo, vendar roparja ni mogla izslediti. Neprestano se ponavljajo napadi povzročajo vsem mestu veliko razburjenje. Prebivalstvo zahteva od oblasti najstrožje varnostne ukrepe in uvedbo vojaške straže vsaj za nekaj časa, da se nevarnim zločincem prepreči njihovo delovanje.

V selu Kamenovca pri Mostarju je bil seljak Obren Mikulič strastno zaljubljen v mladenko Bosiljko Šešlič. Tudi mladenka je ljubila njega in žvela sta nekaj časa v slogi in harmoniji. Nenadoma pa je začela Bosiljka koketirati z drugimi fanti in je zamarjala svojega zaročenca. To je Obrena globoko užalostilo. Često je prosil svoje dekle, naj pusti druge fante pri miru, mladenka pa se mu je le rogala. Ko jo je nekega dne neki mladenič prosil za roko, je brez nadaljnega pristala, da se poroči z njim. Cim je Obren izvedel Jobovo vest, je izgubil vsako nado. Šel je in se obesil v hiši svojega očeta. V žepu njegove suknje so našli drobno pisemce sledeče vsebine: »Z Bogom moja draga Bosja, edina, prva in zadnja moja ljubav. Edino tebe in nikogar drugega nisem ljubil na tem svetu. Ljubil pa te bom še vedno na onem svetu. Oprostim ti tvojo nezvestobo in pošiljam zadnji pozdrav. — Tvoj nesrečni Obren.«

SKOK PREKO KOŽE
19. FEBRUARJA 1927
— NA TABORU —

Sokol

Občni zbor Sokola I

V soboto zvečer se je vršil občni zbor Sokola I. na Taboru. Društvo, ki je v minulnem letu izvršilo ogromne naloge, je tudi na občnem zboru pokazalo, da se v polni meri zaveda svojih vzvišenih ciljev. To je pričala tudi številna udeležba, ki je sicer nismo vajeni pri društvih. Članstvo se je obnega zboru skoraj polnoštevilno udeležilo. Starosta dr. Pavel Pestotnik je uvodoma v izbranem govoru pozdravil zborovalce ter se spominjal vseh v minulnem letu umrlih članov, sotrudnikov in podpornikov. V kratkih oblikih je podal splošen pregled delovanja v minulnem letu ter orisal naloge, ki se čakajo sokolstvu, zlasti pa Sokola na Taboru.

Tajniško poročilo je podal br. Tratar. Društvo beleži v minulnem letu velikanski napredek. Organizacija se je na znotraj utrdila in razširila, na zunaj pa dosegla uspehe, kakršne more doseči le Sokol. Društvo je pridno delovalo v vseh odsekih ter se poleg svojih lastnih nastopov udeležilo zlet v Pragi in mednarodnih tekm v Lyonu, kjer si je Sokol priboril svetovno prvenstvo. Melnik v minulnem letu kakor v zgodovini Sokola I. sploh tvori otvoritev Sokolskega doma na Taboru, ki tvori krono društvenega delovanja. Prihodnje leto proslavi društvo 20 letnico svojega obstoja, ki bo obenem združena z razvijanjem društvenega prapora. Junija meseca bo tudi slovesna otvoritev Sokolskega doma. Društvo šteje 1136 članov in članic. Članstvo je v minulnem letu nekoliko nazadovalo, kar je v prvi vrsti pripisovati slabim gmotnim razmeram.

Zelo zanimivo poročilo je podal učelnik br. Miklavc. Članstvo je pridno posevalo telovadnico in je v tem pogledu zaznamovati vsestranski napredek. Društvo si je nabavilo v minulnem letu popolnoma novo in najmodernejše telovadno orodje. Tudi društvena garderoba se je pomnožila za 64 krogov. 543 telovadnih ur je posedlo skupno 18.530 telovadcev. Povprečen poset na uro je znašal 32,91.

Poročilo prosvetarja br. Bajžija dokazuje, da je društvo posvečalo sokolski prosveti največjo pažnjo. Radi raznih ovir se prvotno določeni program ni mogel popolnoma izvršiti, vendar pa je prosvetni odsek dosegel velike uspehe. Glavno nalogo je vršila sokolska knjižnica, ki razpolaga z 9003 knjigami. Razum tega je odsek priredil vrsto predavanj, ki so bila zelo dobro obiskana.

Poročilo blaginjskega izkazuje ob zaključku leta 43.000 Din gotovine. Kljub temu, da se je moralo društvo vse leto boriti s skoro nepremagljivimi finančnimi težavami, izkazuje blaginjsko poročilo

ogromen promet. Ne le, da je društvo nabavilo popolnoma nov inventar, je tudi v znatni meri prispevalo za zgradbo sokolskega doma.

Pri nato sledenih volitvah novega odbora so bili soglasno in med splošnim odobravanjem izvoljeni sledeči: starosta br. dr. Pavel Pestotnik, I. namestnica s. Milena dr. Žerjavova, II. namestnik br. Josip Turk, III. namestnik ing. Fran Zelenko, Načelnik br. Miklavc, načelnica sestra Mica Kržetova, prosvetar br. Ivan Bajželj, v odbor pa, ki šteje 17 članov, sami preizkušeni sokolski delavci in borci.

V imenu župnega predsedstva je nagovoril zborovalce br. Krapež ter jih bodril k nadaljnjemu delu, čestitajoč jim k doseženim uspehom.

Ob 23. je starosta zaključil lepo uspeši občni zbor.

— Ljubljanskemu Sokolstvu. Preminul je naš dolgoletni in zvesti član brat Pavel Jerovec, višji finančni svetnik v p. Naša dolžnost je, da ga spremimo v častnem številu na poslednji poti. Zbirališče članstva danes 31. januarja ob pol 4. uri pred hišo žalosti, Resljeva cesta št. 13. Kroj civilni z znakom. Zdravo! — Odbor »Ljubljanskega Sokola«.

86-n

7. PODOFICIRSKI PLES 7.

se vrši v torek 1. februarja t. l. v hotelu »Union« pod pokroviteljstvom komandanta dravske div. oblasti, div. generala g. Dan. Kalafatovića. — Začetek ob 20. uri. Vabijo se vsi rezervni in vpokojeni oficirji, podoficirji, uradništvo in ostalo občinstvo. — Vstopnina 15 dinarjev.

Sport

Drnsalne tekme za prvenstvo Jugoslavije

Inž. Bloudek prvak Jugoslavije.

Na drsališču Ilirije na Koslerjevem vrtu so se vršile včeraj drsalne tekmovalne za prvenstvo Jugoslavije. Tekme je razpisal JZSS, njih izvedbo pa je prevzela SK Ilirija. Drsališče je bilo dopolnje v prav lepem stanju in popolnoma gladko. Tekme v umetnem drsanju so se udeležili samo trije tekmovalci in sicer inž. Stanko Bloudek, Viktor Vodšek in Polo Schwab (vsi Ilirija). Kavšek, ki se je tudi prijavil, ni startal, iz Zagreba ter ostalih krajev pa se sploh ni prijavil noben tekmovalec.

Rezultati so bili sledeči: Prvo mesto in naslov prvaka Jugoslavije v umetnem drsanju za leto 1927, je dosegel inž. Stanko Bloudek, drugi je bil Polo Schwab, tretji Viktor Vodšek. Od 204 dosegljivih točk jih je dosegel inž. Bloudek 181,4, Schwab 176,5, Vodšek pa 158,5.

Inž. Bloudek je pokazal temeljito znanje, eleganco in gracioznost v izvajanju. Najboljši je bil v obveznih likih, dočim se je zdel v prostem drsanju nekoliko indisponiran. Mladi Schwab je presenetil v efektivnem prostem drsanju, kjer so mu zlasti težji liki krasno uspeli, dočim je zastajal v osnovnih, deloma najlažjih likih. Vodšek je ugaljal v obveznih likih, njegov program v prostem drsanju pa je zastajal.

Nato je sledila savezna seniorska tekma, v kateri je zmagal Franjo Avčič (točk 150,8). Drugi je bil Janez Bleiweis (točk 122,3), tretji Engelbert Wisjak (točk 117,7). Število dosegljivih točk je znašalo 180.

Po končanih tekmovalnih je izvajala dvojica gdnca. Urbančič in gospod Schwab propagandno prosto drsanje, katero je publiki izredno ugajalo.

Po tekmi je bila v ožjem krogu razdelitev nagrad in diplom. Zmagovalcem je čestital kot zastopnik JZSS univ. prof. dr. Fran Jesenko. — Maskerada na ledu je radi neugodnega vremena, ki je nenadno nastopilo proti večeru, odpadla in se vrši čim bodo vremenske razmere to dopuščale.

NEDELJSKE NOGOMETNE TEKME.

ZAGREB: Včeraj so se nadaljevale v Zagrebu tekme za Balokovičev pokal. Grad-janski je zmagal nad Viktorijo s 6 : 3 (4 : 1). Hask je proti Derbyju jedva izvojeval neodločen rezultat v razmerju 2 : 2 (2 : 1). Croatia je zmagala nad Ilirijo s 3 : 0 (1 : 0). Zadnji dve tekmi sta bili nekaj minut pred

koncem radi nedostupnosti igralcev in publike prekinjeni. Železničarji so zmagali nad Savo s 6 : 0 (5 : 0).

DUNAJ: Prvenstvene tekme: Rapid je izgubil proti WAC z 2 : 4, Admira je porazila Hakoob z 2 : 0, dočim je Vienna jedva odpravila Rudolfshtetel z 1 : 0. Prijateljske tekme: Wacker: Simmering 4 : 2, Amateure: Herta 3 : 1, BAC: FAC 1 : 0.

ZENEVA: Italija: Švica 5 : 1 (4 : 1). Lepa igra Italijanov.

PRAGA: Pokalne tekme Sparta: Viktoria, Žižkov 4 : 0, Slavija: DFC 4 : 3. Vršovice: Liben 6 : 3.

ITALIJA: Pro Vercelli: Alba 3 : 0. Padova: Cremona 5 : 2.

SPANIJA: Barcelona: Grazia 3 : 1. Sans: Evropa 3 : 1.

— Evropsko prvenstvo v hokeju na ledu. V soboto so se na Dunaju odigrale zadnje tekme za prvenstvo v hokeju na ledu. Avstrija je zmagala nad Češkoslovaško v razmerju 1 : 0 in si priborilo naslov prvaka Evrope. Belgija je po krasni igri zmagala nad Nemčijo s 3 : 0, Poljaki pa so porazili Madžare s 6 : 1. Končno stanje prvenstva je sledeče: 1. Avstrija 10 točk, 2. Belgija, 3. Nemčija, 4. Poljska, 5. Češkoslovaška, 6. Madžarska.

— J. N. A. D. »JADRAN«

VII. SLOVANSKI VEČER
pod pokroviteljstvom ge. dr. Baltičeve, Kalafatovića, dr. Tavčarjeve in častnega
damskega komiteja.

— SOBOTA, 12. II. 1927. — TABOR. —

Beležnica

KOLEDAR.

Danes: Ponedeljek, 31. januarja 1927; katoličani: Peter; pravoslavni: 18. januarja: Atanasije.

Jutri: Torek, 1. februarja 1927; katoličani: Ignac; pravoslavni: 19. januarja: Makarije.

DANAŠNJE PRIREDITVE.

Gledališča: Drama: »Pri lepi krčmarici«. A. — Opera: Zaprti. Kino: Matica: »Josephine Baker«, »Charlie Chaplin«. — Dvor: »Divji lovci«. — Ideal: »Velebanka Pat in Patachom«.

DEŽURNE LEKARNE.

Danes: Ploč 11, Dunajska cesta; Bakarič, Karlovska cesta. Solnce zaide danes ob 17.05, vzhaja jutri ob 7.21 in zaide ob 17.07.

★

ZA NASE NAROČNIKE.

Danes, v ponedeljek, do 6.30 zvečer lahko doba izkaznice naročniki z začetnimi črkama K in L. Jutri uprava radi prepozno-slosti z mesečnimi obračuni ne bo mogla izdati novih nakaznic.

— Plenarna seja SK Ilirije se vrši danes, v ponedeljek, ob 8. uri zvečer v odbor-ski sobi. Udeležba obvezna.

Aleksander Puškin:

POŠTARJEVA HČI

Vera Malinovskaja.

Ivan Moskvín.

Rezultati zadnjih volitev

Ker pokojna vlada ni mogla ugotoviti rezultatov volitev v oblastne skupščine, vaše čitatelje pa bo vseeno brez dvoma zelo zanimalo, kdo je zmagal. Vam podajam v naslednjem sledečem popolnoma zanesljive ter po vestnem računanju ugotovljene rezultate:

1. zmagali so vsi in vsi so zadovoljni;

2. dobili smo 1208 novih narodnih očetov;

3. da jim zagotovimo primerno življenje, bomo dobili nova bremena;

4. 50 odstotkov se volitev ni udeležilo, da se tako omogoči lažja in hitrejša ugotovitev oddanih glasov, kar je prava sreča, ker bi sicer trajalo štetje glasov najmanj še pet mesecev.

Če pa ve kdo še za zanesljivejšo in točnejše podatke, naj mi jih blagovoli čimprej sporočiti.

Br.

„Gold“ in „Special“

so najfinije vrste holandskega kakaa

»VAN KASTER«

2

je funkcioniral brezhibno; mistru Gingle je bila okolica poznana, in tako nas je privedel semkaj v tišino in mir, kjer hočemo počakati nadaljnih avantur.

S temi besedami je Calinette pomembno pogledala k mis Perle.

— Zdi se mi namreč, da stvar še ni zaključena.

Igralka je nagubalo čelo.

— Meni je vsega tega že dovolj! je zamrmrala.

James se je vznemiril.

— Jaz se pridružujem Calinettinemu mnenju, je rekel. Tudi jaz sodim, da prei-ne moremo smatrati afere zaključene, dokler nam visi na petah peklenški sovražnik. Kje pa se pravzaprav nahajamo?

— To bi vedel povedati mister Gingle, je odvrnila Calinette.

— Sicer je pa to postranska zadeva, je mrzlično nadaljeval James. Upam le, da smo na samem?

— Sredi pustinje... v hiši, kjer nihče ne prebiva.

— Treba bo pobegniti, se je naenkrat odločil igralec in se vzpel na sedalo.

Calinette je stopila k oknu, privzdignila zavos in pogledala ven.

— Dobra je ta! je rekla, ne da bi se okrenila. Nemara kar v tem hipu! In kam, če smem vprašati?

Danes posluje NOVA VELEBANKA

Pat & Patachon

popoldne ob 4., pol 6., pol 8. in 9.

KINO IDEAL.

Dnevne vesti.

V. Ljubljani, dne 31. januarja 1927.

— **Iz državne službe.** Za komisarja za agrarne operacije pri mariborski oblasti 7. skupine I. kategorije je postavljen Ivan Pokorn.

— **Začasni vodja podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani.** Pomočnik generalnega ravnanja Poštne hranilnice Andrija Kovačič je v soboto osebno izročil upokojenim višjim uradnikom podružnice Poštne hranilnice v Ljubljani upokojitvene dekret. Z odzrom na izbruh vladne krize poštne ministar ni mogel definitivno imenovati novega ravnanja podružnice, zato je začasno vodstvo podružnice poverjeno dr. Horvatu iz Zagreba, bivšemu direktorju pošte in brzojava v Zagrebu.

— **Novi železniški direktor v Zagrebu.** Za direktorja državnih železnic v Zagrebu je bil imenovan Miloško Trebinjac, načelnik strojnega oddelka v generalni direkciji državnih železnic v Beogradu.

— **Spremembe v državljanstvu.** Iz našega državljanstva so izstopili ter sprejeli avstrijsko državljanstvo: Jurij Leskova, delavec v Donawitzu, rodom iz Vrhnice, Ludvik Pijavž, delavec v Trofajah, rodom iz Brezna pri Konjicah, Jakob Plahuta, mizar v Dol. Avstriji, rodom iz Grobelnega, Leopold Cegnar, delavec v Schladmingu, rodom iz Stare Loke, srez Kranj in Ana Hanzlik, vdova v Radersdorfu, rodom iz Oseke pri Mariboru.

— **Subvencije poljedelskim šolam.** Poljedelsko ministrstvo je določilo v osnutku proračuna za leto 1927-28 poseben kredit za zgradbo novih in popravilo starih srednjih, nižjih in posebnih poljedelskih šol. Krediti so določeni za Šole v Valjevu, Mariboru, na Grmu pri Novem mestu, Počesti, Bitolju, Kraljevu, Prokuplju in Vršcu.

— **Nova čebelarstva šola v Sentjurju na Stajerskem.** V smislu odloka poljedelskega ministrstva se od 1. februarja t. l. nova čebelarstva šola v Sentjurju na Stajerskem. Poč. o čebelarstvu bo trajal na tej šoli od 1. februarja do 30. novembra t. l.

— **Kongres Udruga nacionalnih železničarjev in brodarjev.** Glasom sklope glavnega odbora Udruga nacionalnih železničarjev in brodarjev se vrši izredni kongres železničarjev v Beogradu dne 13. februarja. Na dnevnem redu kongresa se nahajata dve zelo važni točki, in sicer: razprava o položaju železničarjev v naši državi in volitev novega glavnega odbora. Dosedanji predsednik Udruga je bil inž. Stanjoje Milojevič, direktor rečne plovnice.

— **Radio na naših železnicah.** Neka nemška tvrdka je predložila naši vladi odnošno generalni direktorji državnih železnic ponudbo, da napravi na naših brzojavah sprejemne radio-postaje. O ponudbi bo te dni poročala generalna direkcija prometnemu ministru. Ni izključeno, da bo ponudba sprejeta in da se v prvi vrsti napravijo radio-sprejemne postaje na brzojavskih Maribor—Rakek in Maribor—Zagreb.

— **Slovensko planinsko društvo v Ljubljani** sporoča: Ministrstvo za trgovino in industrijo, odsek za saobračajo politika in turizma v Beogradu, nas potom Saveza planinskih društev SHS obvešča, da se vrši meseca majnika t. l. propagandni izlet v južno Srbijo. Tega izleta naj bi se udeležili turisti iz cele države. Povabljeni so kot gostje tudi češkoslovaški in poljski turisti. Po železnicah 75 odstotkov popusta. Asociacija slovenskih turistovskih društev v Pragi nam je poslala znanke, ki se naložijo v članske legitimacije. Dobe se v društveni pisarni, Šelenburgova ul. 7/II; cena 2 Din komad. Člani S. P. D. s takimi legitimacijami uživajo po čeških turistovskih kočah razne ugodnosti. Pri osrednjem odboru S. P. D. se je osnoval poseben odsek smučarstva. Gostilo in veščaba se bo posebno smučanje po planinah. Člani S. P. D., ki želijo vstopiti v ta odsek, naj se prijavijo v društveni pisarni, Šelenburgova ulica 7/II.

— **Tlakovanje cest na Rakeku.** Za tlakovanje cest na Rakeku, ki vodijo do carinarnice na postaji, je določen kredit v mesku 2.145.394,08 Din. Kakor čujemo, se namerava predvsem popraviti glavna in najpomembnejša cesta, ki vodi od Cerkljice proti Rakeku, kati na tej cesti gre dnevno po sto težkih vozov, ki dovažajo na postajo v prvi vrsti razne lesne izdelke. Skrajni čas je bil, da se je pričelo s tlakovanjem cest na Rakeku.

— **Prijet pustolovec.** V Murski Soboti je bil te dni prijet bivši davčni uradnik iz Šabca, Rudolf Korošec, ki je pred dobrim letom ponesel v Šabcu večjo vsoto in pobegnil. Klatil se je nato po Avstriji in Nemčiji ter kmalu poznal ves denar. V Nemčiji si je služil kruh kot navaden delavec. Iz Hamburga se je peš napotil v Angoro, upajoč, da bo tam lahko dobil kak primeren epelo. V Murski Soboti je zbolel in moral je v bolnico, kjer so ga prijeli in raztrkali. Korošec, ki zatrjuje, da je bil zgolj žrtev svojih tovarišev, bo izročen sodišču v Šabcu.

Turjaškega (sedaj Marxovega) trga, kjer je stala nekdanja Naglasova hiša. Načrte je že napravil arhitekt vsenč. prof. inž. Plečnik. Zgrajena bo lepa stanovanjska hiša. Spodnji prostori bodo določeni za veliko moderno ljudsko kuhinjo, v kateri bo lahko dobil delavski sloj ceno in zdravo hrano.

— **Iz Nesreča smučarke.** Krasna zimska nedelja je izvalila večer zopet izredno mnogo zimskih sportnikov na Gorenjsko in v ljubljansko okolico. Na Smarjni gori se je ponesrečila mlada smučarka, ki je pri vožnji proti Medvodam tako nesrečno zavrla s smučmi, da si je iztrgila nogo in so jo morali njeni tovariši prenesti na postajo.

— **Iz Senik veleposelnika Kodolija.** Je pravi eldorado za razne postopake. Zatekajo pa se tja tudi mnogi, drugače pošteni brezposelni delavci, ki ne morejo plačati stanovanja. Gospodar je v velikih skrbih, da mu kdo ne zaniha sene, ker se je bilo že enkrat pred leti zgodilo. Na zahtevo lastnika je poletja v soboto priredila racijo po skednju in je v seniku našla kar 12 postopake, ki jih je odpeljala v zapore. Osem od teh so pridržali v zaporih, štiri so izpustili, ker so dokazali, da so brezposelni brez svoje krivde.

— **Iz Drobna policijska kronika.** Od sobote do danes jutraj je bilo aretiranih veliko postopakev in zločincev. V zapore so odpeljali kar 18 oseb. Prijeta je bila med drugimi lepa Anica B., ki je popivala z nekim gospodom blado dalmatinsko vino, a je pri tem izrabila priliko, da je gospodu izmaknila 700 Din. Visoka Elza noče delati in enoči so jo odpeljali v zapor radi vlačjanja. Prijavljena je tatvina čevljev in kolosa v vrednosti 2500 Din. Neki tat je poskušal večer odnesti iz križevniške cerkve mostro, a so ga pravočasno preprečili. Tat je pobegnil in ga sedaj zasledujejo. Francetu Hajšku je bil ukraden pes. Prijavljeni ste dve telesni poškodbi. Lovci in ljubitelji psov bodo morali zopet plačevati denarne kazni radi pasjega kontumace.

— **Zveze cyanin - kapsule po 6 Dip.** stihnuti (original Merck) v steklenkah po 10 in 5 g ter fosforna pasta se dobe v drogeriji Sanitas Celje in Ljubljani. Prešernova ulica št. 5.

— **«ITO» zobna pasta najboljša.** 163/T

Iz Celja

— **c Srežki poglavar v Celju** objavlja vsem županom celjskega sreza navodila proti gripi, ki vedno bolj grozi tudi našim krajem. V dopisu se priporoča 1. da se prvi slučaj takoj naznani, ker bo le tako mogoče preprečiti, da se bolezen ne razširi, ali pa se vsaj omeji. 2. Da se ljudje ogibljuje škodljivostim zdravja s toplimi oblačili, z zmernostjo, posebno da se varujejo čezmernega uživanja alkoholnih pijač. 3. Sviri se proti zdravljenju z alkoholom posebno pri otrocih, ali brez zdravniškega navodila, ker bi iz lahke bolezni lahko nastala težka. 4. Vsak uradni zdravstveni ukrep je treba sprejeti z zaupanjem, potrebnim razumevanjem in mu slediti, kakor to zahteva občni blagor. Ako bi se bolezen razpasla, podatki bo za posamezne kraje statistične podatke o poteku bolezni in nje žrtvah.

— **c Predavanje.** Jugoslovensko-češko-slov. lga je v četrti priredila v fizikalni sobi celjske trgovske šole sklopično predavanje g. prof. Orožna o moderni češki podobarski umetnosti. Predavanje je bilo zelo zanimivo.

— **c Obrtno-nadaljevalna šola v Celju.** Na podlagi ukrepa velikega župana mariborske oblasti morajo obrtno-nadaljevalna šola v Celju posejati vsi obrtni vajenci in vajenke iz mesta Celja in bližnje okolice, kakor tudi iz vasi Teharje, Štore, Bukovžlah, Sp in Zg. Hudinja, Trnovlje, Ostrožna, Babno, Levec, Lisce, Polule in Zagrad. Učenci iz oddaljenejših krajev se k obisku šole ne smejo siliti.

— **c Javna celjska mesna knjižnica.** V pritlični sobi mestnega magistrata na desno je že postavljen inventar za javno mestno knjižnico v Celju. Ker ima že precej knjig od Zenskega društva na razpolago in je mestna občina postavila v proračun za leto 1926-27 prumeren znesek, bo knjižnica odprta 15. februarja.

Iz Maribora

— **m Proračunska seja mariborskega občinskega sveta** se danes nadaljuje. Kakor smo že poročali, znašajo izdatki 10 milijonov 834.696 Din, kritje pa samo 4 milijone 145.090 Din. Primanjklaj se bo kriš deloma z novimi dokladi, deloma pa s posojilom.

— **m Nov načrt Maribora.** Kakor večina naših mestnih občin tudi Maribor doslej nima točnega načrta. Že svojčas se je ponovno razpravljalo o izdaji posebnega regulacijskega načrta, vendar pa se je stvar radi raznih težkoč vedno odlagala. Kakor doznajemo, so sedaj vse težkoče odstranjene ter je Mestni magistrat ukrenil že vse potrebno, da se izdela točen načrt mesta, ki bo obenem regulacijski načrt.

— **m Več previdnosti.** V soboto popoldne je nek finančni organ zasledoval v Sodni ulici nekega tihotapca. Ker ga ni mogel dohiteti, je vrgel za njim svoj bajonet. V istem trenutku pa je prišla izza voza neka gospa in le malo je manjkalo, da se ji bajonet ni zasadi v trebuh. Malo več previdnosti bi vsakakor bilo zahtevalo tudi od varnostnih organov.

— **m Splaten koncil.** V soboto popoldne so se na glavnem kolodvoru spakili nekemu vojaški koncil. V divjem diru so združili po obljubi Aleksandrovi cesti. Voznik ni bil prizadeval, da konje zadrži in umiri, vendar pa je bil ves napor zaman. Šele na Meljski cesti se je nekemu oficirju, ki je planil pred konje ter jih prišel za nede, posrečilo, da jih je ustavil. Dasi je bilo na cesti vse polno ljudi in tudi mnogo otrok, se vendar ni dogodila nobena nesreča.

Hude vremenske katastrofe.

Strahoviti viharji v Angliji. — Več človeških žrtev. — V Rusiji imajo do 50 stopinj mraza. — Ustavljen železniški promet.

V noči od petka na soboto je divjalo nad Anglijo in kanalom La Manche katastrofalno neurje, ki je povzročilo ogromno škodo, zahtevalo pa tudi več človeških žrtev. Vihar je bil tako silen kakor ga že desetletja ne pomnijo.

Neurje, ki je najbolj prizadelo mesti London in Glasgow, je doseglo svojo kulminacijo o polnoči. V Londonu je vihar rušil dimnike in metal opeko raz strehe, razbitih je bilo nebroj šip. Poleg dimnikov je vihar porušil zidove, izpod ruševin pa so kasneje potegnili več težko ranjenih oseb. Promet na ulicah je bil nemogoč, zakaj ciklon je bil tako silen, da je prevračal avtomobile in tramvaje. V Glasgowu je ciklon odtrgal streho na kolodvoru. Porušila se je neka tovarna, ki je pokopala lastnika in njegovega sina. Oba so mrtva potegnili izpod ruševin. Ubiti sta bili tudi dve mladenki, ki sta se vračali iz gledališča domov. Kakor javljajo poročila iz Glasgowa, je bilo v mestu osem oseb ubitih, nad 100 pa ranjenih.

Radi divjanja ciklona je bil deloma tudi ukinjen železniški promet. Vlak iz Edinburga je obstal na progi, ker je bila nevarnost, da ga vihar prevrne. Vsi vlaki, prihajajoči iz Glasgowa so imeli veliko zamudo.

Tudi nad Rokavskim zalivom je divjalo silno neurje. Pogrešajo neko ribiško ladjo s 7 mož posadke.

*

Rusijo, kjer hude zime niso nič nenavadnega, je minule dni iznenadil strahovito mrzel veter, ki je povzročil tak mrz, da se ga boje celo zime sicer va-

jeni Sibirci. Preko Sibirijske v srednjoruskih step je mrzli val prešel v Ukrajino in v romunske Karpaty, od tam pa tekom zadnjih dni na Balkan.

Iz Odesse poročajo, da je zamrznilo celo pristanišče ter je začelo mrzovati tudi morje na obeh obalah, kar se silno redko primeri. Zadnjikrat je zamrznilo pristanišče v Odesi l. 1920. Pristaniške oblasti imajo obilo posla z rušenjem ledu, ki ogroža vse ladje in pomorske naprave. V Rostovu na Donu je zamrznilo mnogo ljudi. Tekom zadnjih dni so našli nič manj kakor 250 zmrznenih otrok. V Vladikavkazu je zamrznil in počil mestni vodovod. Na vseh kavkaških železnicah je radi silnega mraza prekinjen železniški promet, ker voda v lokomotivah sproti zmruze.

Tudi v Sibiriji je zima nenavadno ostra. Tam razsajajo poleg tega še strahoviti vetrovi, ki rušijo hiše, prevračajo vagonne in povzročajo ogromno škodo. Sredi proge je zamrznilo 55 vakov. V okolici Omska kaže topoloma 40 stop. pod ničlo. Mesto je popolnoma prazno, ker se ljudje ne upajo na ceste. V srednji Rusiji je nad 35 stop. pod ničlo, v severnih delih pa celo nad 60 st. Finski zaliv pri Petrogradu je zamrznil 112 km daleč od obale. V južnem delu Krima pa vlada prava pomlad s toplim solncem in cvetočim drevjem.

Tudi na Balkanu je zavladal zadnje dni hud mrz, Glasom vesti iz Skoplja kaže tam topolmer povprečno 15 do 20 stop. pod ničlo.

V nekaterih krajih vladajo hudi snežni meteži, ki ovirajo promet.

Kri kot dokaz očetovstva

Pred par dnevi se je vršil pred dušajskim sodišče interesanten proces, v katerem je šlo za ugotovitev očetovstva. 16letna Leopoldina H. je bila 1. junija 1925, na neki veselici, bila je zelo razposajena, zvesti kavalirji pa so ji malo preveč stregli z opojnimi pijačami. Kakor pravi ona, jo je okrog polnoči izvalil mladi in lepi Walter L. na sprehod v bližnji gozd. Tam se je zgodilo nekaj, kar jo je napotilo, da ga je tožila sedaj za alimente. Dočim trdi Leopoldina, da je Walter L. oče njenega otroka, ta to odločno zanika. On zatrjuje, da je bila Leopoldina takrat že tako natrkana, da ni razločevala več svojih plesalcev. Na kritičnem sprehodu sploh ni bil navzoč, poleg tega pa tudi radi abnormalnosti ne more biti oče. V dokaz te trditve je predlagal njegov zagovornik naj se preišče otrokova kri. Proti temu je protestiral varuh otroka in sodišče je res zavrnilo ta predlog ter obsodilo Walterja v plačilo alimentov.

Proti tej obsodbi je vložil obsojeni priziv na višje sodišče, ki je prvo sodbo razveljavilo. V utemeljitvi naglašuje višje sodišče, da bi bilo moralo sodišče vsekar ugoditi zahtevi po preiskavi krvi, ker medicinska veda ne izključuje, da se da očetovstvo točno ugotoviti na podlagi sestave krvi. Proces se bo v kratkem obnovil in bo torej kri otroka tvorila glavni dokaz za očetovstvo. Naravno je, da vlada za ta proces tako v medicinskih kakor tudi v juridičnih krogih veliko zanimanje.

Potovanje okrog sveta v 18 dneh

Za prvi program v mesecu februarju si je pridobila Zveza kulturnih društev izredno zanimivi in poučni vefilmi »Potovanje okrog sveta v 18 dneh«. V filmu vidimo slike najrazličnejših krajev vseh kontinentov, narodne šege in običaje, življenje in rastlinstvo. Da more popotnik pravočasno doseči svoj cilj in prepotovati zemeljsko oblo v kratki dobi 18 dni, se poslužuje vseh mogočih prometnih sredstev, od navednega voza do aeroplana. Prekrasne so slike vseh prepotovanih dežel, tako da bodo nudile vsem posebnim kom tega filma nepozaben užitek. Radi svoje ogromne dolžine (3000 m) se bo film predvajal v dveh delih, in sicer:

I. del na Srečno dne 2. februarja do popoldne ob 9.30 in 11.

II. del v nedeljo dne 6. februarja ob istih urah.

Da omogočimo šolski mladini in dijaštvu ogled tega nadse zanimivega in poučnega filma, se vršita za njo dve posebni šolski predstavi, in sicer:

Za I. del v torek dne 1. februarja ob 14.30 popoldne in za

II. del v soboto, dne 3. februarja ob 14.30 popoldne.

Pri teh predstavah, ki so namenjene v prvi vrsti dijaštvu, veljajo znižane cene po 2 Din za sedež na vseh prostorih.

Opozarjamo občinstvo na izredno zanimiv spored s pripombo, da so vse vstopnice že na razpolago pri blagajni kina Matice.

Strahovit umor na Dunaju

Na Dunaju je bil to dni pojasnjen strahovit umor, ki je bil izvršen že v oktobru lanskega leta. Dne 14. oktobra so našli 55 letno ohromelo vdovo Emilijo Anthofer vso ohranjeno in že mrtvo. Splošno je prevladovalo mnenje, da gre za nesrečen slučaj. Ker pa je bila stvar vseeno precej zakonitna, je policija pozivala še dalje. Te dni je prišla sobarico pokoine Anthoferjeve. Franciško Strasser. Ta je po dolgem oklevanju priznala, da je Anthoferjevo med spanjem poila z bencinom in zažgala. Ko je nlena nesrečna žrtev gorela in se

vila v strahovitih mukah, je Strasserjeva stala v sobi in se ni zmenila za njene obupne krike na pomoč. Zaprta je šele sobo, ko je videla, da se je Anthoferjeva v dimu zadušila.

Sprva je bestialna morilka zatrjevala, da je dejanje izvršila zgolj iz usmiljenja, da reši bolno ženo trpljenja. Končno pa je priznala, da se je hotela vdove iznebiti in da si je prisvojila njene 250 šilingov, t. l. okoli 2.000 Din. Vdova je baje hotela prihodnje dni v bolnico, sobarica pa se je bala, da bo ves svoj znesek vzela s seboj in da je vsota zanjo izgubljena. Zato je izvršila zločin. Morilko so izročili sodišču.

Posledice stavk

Milijonske izgube na mezdah.

Svetovno delavstvo se v zadnjih desetletjih vedno česče poslužuje stavke kot zadnjega in najhujšega orožja za izboljšanje svojega socialnega in materialnega položaja. Stavka angleških rudarjev, ki je trajala lansko leto več mesecev, je tvorila svetovno največjih stavk, kar jih pozna svetovna zgodovina. Manjše in večje stavke so skoro povsod na dnevnem redu. Statističari, ki ogledajo vsako stvar, so sedaj stavke računali, koliko se je vsled teh stavk v zadnjem času izgubilo na zaslužku, na kapitalu in na delovnem času. Statistika, ki so jo izdelali, jasno dokazuje, da so stavke, kojih uspeh je isto zelo dvomljiv in minimalen, najdražje orožje in da pri tem največ izgube baš delavci, katerim naj bi služile za izboljšanje položaja. Opazati je, da n. pr. delavstvo v Zedinjenih državah vedno bolj uvideva, da tvori prosperiteta industrije istočasno tudi njihovo lastno prosperiteto, in se zato vedno bolj izogiba korakom, ki ogrožajo normalni razvoj podjetij, katerim prodajajo svojo delovno silo. Nasprotno pa delavstvo v Angliji, ki je sicer na glasu kot najboljši organizirano, še ni prišlo do tega spoznanja. Kakor so izračunali, je šlo v Angliji l. 1913, nič manj kakor 11 milijonov delovnih dni zaradi stavk v izgubo. Za časa svetovne vojne je to število znatno padlo, zato pa je začel takoj po vojni zopet rapidno naraščati. Leta 1919, znaša ta izguba 34.500.000 dni. Lansko leto, ko je trajala večmesečna rudarska stavka, so izgubili angleški delavci 181 milijonov delovnih dni. Stavkalo je lansko leto v Angliji 1.100.000 delavcev. Od leta 1910, do konca leta 1925, je znašala ta izguba skupno 292 milijonov delovnih dni. Koliko so delavci vsled stavk izgubili na zaslužku, najjasnejše dokazuje angleška rudarska stavka, o kateri so izračunali, da znaša izguba na delavskih mezdah 275 milijonov dolarjev. Se mnogo bolj pa so udati delodajalci, ki so trpeli poldrugo milijardo škode. Pri tem še ni vračunana škoda, ki jo je v radi rudarske stavke trpela tudi vsa ostala industrija.

Nemčijo so stale stavke od l. 1916 do l. 1925 1.3 milijarde dolarjev. Od tega odpade 500 milijonov na delodajalce, 800 milijonov na delavce same. Lansko leto je število stavk znatno padlo ter se je sorazmerno znižala tudi povzročena škoda.

V Ameriki se razmere od leta do leta popravljajo. Dočim je bilo l. 1926 v Zedinjenih državah 2660 stavk, je znašalo to število l. 1924 le še 872. To dokazuje, da si v Ameriki delodajalec in delojemalec ne stojita več nasproti kot sovražnika, marveč kot zaveznika, ki oba stremita za tem, da si izboljšata svojo eksistenco.

M. Zarnik:

Narodni mučenik Pepe Škrjanc

Pohleven epos v 18 različno dolgih spevih.

«Im deutschen Blätterwalde» je sicer par dni viharno šumelo, «Vom Belt bis zur Adria», toda brez učinka.

Pepe je potem fantom še rekel: «Človek mora domače ljudi podpirati. Ali ni prav, če bodo naše perice v Bizoviku ta teden malo več zaslužile?»

XV.

Pustimo politiko in prestopimo k Pepetovemu vzornemu razmerju do prijateljev iz otroških let.

Mislimo si Pepeta priličnega štiri-desetletnika. Ostal je čokot, podsrednje velik, kratkega vratu. Zamolklo lice širokih šobastih ust, nad katerimi so mu klile črne, redke ščetinice, je bilo razjedeno po kozah. Kdaj in kje je to bolezen prebolel, ni zabeleženo niti v onem policijskem aktu, glasom katerega je nekoč prišel po odgonu z otoka Krfa. Osebnemu popisu je le dodano, da je kozav. Ze v čelu so se mu pričlenjali črni ščetinasti lasje, ki so mu zadaj segali za srjaco in se na plečih razmahovali v dve črni, kosmati peroti. Ker je bil tudi na prsih zelo kosmat, je trdil, da je kosmat tudi odznotraj.

Glas basove globine mu ni donel, nego je bil preprežen s trajno hripavostjo. Imel je Pepe široko domovino, zlasti tudi ob sinjem Jadranu, zelo mnogo prijateljev, ki so mu pri njegovih obširnih potovanjih prihranjivale prenočevanje po hotelih. Celo obleko so mu krpale. On pa jih je zabaval s humorjem, harmoniko in moškimi vrtilinami.

Pri taki prijateljici se je nekoč baje tako prehladil, da je ostal za vedno hripav. So ga parkrat po več mesecev zdravili na dermatološkem oddelku bolnišnice na Reki in v Ljubljani, pa ni pomagalo.

Mislite si torej takega Pepeta! Pravkar se je na cesarske stroške vrnil v Ljubljano. Stoji na Franciškanskem trgu in izpod našopirjenih debelih obrvi motri ljudstvo, ki ga preko trga izbruhaajo Franciškanski most in štiri ulice. Ravno poldne klenka po

cerkvah in promet je živahen. Hkratu se mu izpod okrajka pomečkanega klobuka zablistata črna oči, spusti se v podvizan korak ter se po vojaško ustavi pred čedno oblečenim gospodom. Zavijati klobuk s stegneno roko vodoravno daleč v stran, vzklikajo: «Bog i narod!»

Čedno oblečeni gospod se zdrzne, gotovo same radosti nad svidenjem, seže v žep po svetlo kronico in, stisniti jo Pepetu v roko, urno odjadrja. Gotovo ga je gnala ona sramežljivost, ki diči pravega dobrotnika in ne ve levica, kaj dela desnica. A še gori v Slonovo, sedaj Prešernovo ulico bobni za njim Pepetov: «Bog živi te, gospod svetnik! Bog i narod!»

Zgodilo se je pa, da ga star prijatelj in takoj spoznal. Tedaj mu je Pepe skušal osvežiti ljube stare spomine. Je na primer srečal dva podeželska župnika; eden obeh je bil trideset let prej Pepetov opoda in bosopetec kakor Pepe. Toda na lepi pozdrav «Bog i narod» je Pepeta sedaj mrzlo pogledal in se v pogovoru obrnil k duhovskemu sobratu. Pepetu srce ni dalo, da bi mu stari prijatelj odšel brez radosti izpoznanja po letih mnogih.

«Ne bodi no, gospod Janez; ali me res več ne poznaš? Ali se ne spominjaš, kako sva na «Volmondus» zalezovala punce pri kopanju in sva jim skrla obleke? Kako so cvilile! Veš, ti sto pegasto Matildo, ki je imela tak popek, kakor ena «kajzarca», še sedaj včasih srečam. Presneto vampasta je ratala in suštarja ima za moža.»

Pri takih spominih si tudi gospod Janez ni mogel kaj, da ne bi. Zardel je veselja in stitil Pepetu dvajsetico. Bog i narod!

Bili so pa primeri, kjer niti stari spomini niso nič zalegli. — Major Matevž, eden onih nemnoških avstrijskih oficirjev, ki so izvirali od čisto preprostih slovenskih staršev, se je Pepetu z vso vojaško taktiko izmikal. Včasih se je Ljubljancem nudila čudna slika. Sprejaj bežeči major z zlatim ovratnikom, deset stopinj za njim pa sopihajoči radi svojih prekrat-

* Znan kraj ob potoku Gradaščici v Meštem logu, kamor se še sedaj hodi mlada kopat, dasi je prepovedano.

kih nog možakar brez ovratnika, kličoč venomer: «Matevž, i Matevž, počakaj no vendar!»

Ko je bilo majorju nekoč že zadosti, je Pepeta izročil stražniku. In ko je brezčutni burič zgrabil dobričino, se je Pepe s pogledom mučeniškim obrnil in z veliko gesto, kakor umirajoči Julij Cezar, vzkliknil: «Berač je izdal berača; ker on je pozlačen, jaz pa ne!»

Kako lepo se zrcali v tem izreku plemenito demokratsko mišljenje!

Medtem ko je stražnik zapisaval ovaženca «radi nadlegovanja pasantov in beračenja na cesti», se je okrog obeh nabralo seveda nekaj radovednežev. To je Pepe porabil, se izmuznil in stekel preko Franciškanskega mostu, da so ga skoraj zakrile ozke višnje Spitalske — sedaj ravne in široke Stritarjeve — ulice.

Opo:orjen je skočil stražnik za njim, a ga je zagledal šele, ko je prihitel do Mestnega trga. Pepe je stal na vratih — rotovža, pokazal stražniku še osle, potem pa izginil v mestno hišo, sedež policije! Stražnik je tako osupel, da je šel čisto počasnim korakom za njim in sta se dobila prav pred vrati policijskega urada.

Pepe se je široko smejal: «Aha, vi me še ne poznate. Le prašajte svoje «kumarate», kdo sem jaz, Pepe Škrjanc — Gosenca. Če pade name oko postave, grem kar sam na rihto. Pravica nad vse; če sem kriv, me bodo tako zaprli, če pa ne, bom pa imel vsaj mir. Vaši «kumarati» mi kar pravi: Ala, Pepe, na rotovž pojdi, pa grem!»

Anchor unal Zivel je predmetni trgovec srednjih let, samec. Od navadnega kramarstva si je priskrabil čedno premoženje, si sezidal enonadstropno hišo, spodaj lepo štacuno, zadaj prostorna skladišča in hlev. Zivel je radi skoposti silno preprosto in dejali so, da bi šel za krajar bos okrog Rožnika. Ni pa bil nikak ljudomrznik, nego celo prav prijazen in zgovoren. Tako sladko prijaznost opažamo večkrat pri skopih ljudeh. Z njo in s stiskanjem rok na desno in na levo skušajo zabrisati v javnosti kritiko nad svojo skopo umazanostjo.

Gospodarstvo

—g Nove uzanice za ljubljansko borzo. Ministrstvo za trgovino in industrijo je potrdilo do uprave ljubljanske borze predložene načrte uzance za trgovanje na ljubljanski borzi, in sicer: 1. uzance za sladkor jugoslovenskega, českoslovskega, avstrijskega in madžarskega izvora, 2. uzance za kavo, 3. posebne uzance za moko in mlinske izdelke in 4. uzance za sveče.

—g Konferenca o železniški mreži. Danes se vrši pod predsedstvom dr. Mitroviča v Beogradu plenarni sestanek ožjega odbora za izdelavo načrta našega železniškega omrežja. Na tem sestanku bo definitivno izdelan načrt, ki bo predložen plenarni konferenci, ki je v ta namen sklicana za dne 3. februarja. Konferenca se udeležuje tudi prometni minister general Mihosavljevič.

—g Poljedelske zadeve. Strokovna komisija v poljedelskem ministruju prične ta teden reševati razne prošnje poljedelskih organizacij in gradbenih direktij glede melioracij. — Srbsko poljedelsko društvo je predložilo poljedelskemu ministru spomenico glede ustanovitve in organizacije poljedelskih zbornic v vseh pokrajinah naše države. — V poljedelskem ministruju je izdelan načrt glede prirejanja poljedelskih razstav za leto 1927. Po tem načrtu bo letos prirejenih v vseh važnih centrih naše države 18 velikih in 10 manjših poljedelskih razstav.

—g Carinski dohodki v prvi dekadi januarja. Carinski dohodki so znašali v prvi dekadi meseca januarja 28.493.513 Din. Od tega odpade na Beograd 6.364.204, na Zagreb 7.824.624, Novi Sad 4.074.308, Ljubljano 5.436.315, Dubrovnik 2.423.050, Skopje 1.074.009 in Split 896.007 dinarjev. Skupni dohodki od 1. aprila 1926 do 10. januarja 1927 znašajo 1.339.661.116, dočim je v proračunu predvidenih milijarda 283.372.216. Napram prejšnjemu proračunskemu letu so se dohodki znižali za 112 milijonov.

—g Nov projekt meničnega zakona. Ministrstvo pravde je razposlalo vsem univerzam, gospodarskim zbornicam in drugim gospodarskim ustanovam načrt novega meničnega zakona, ki je izdelan na podlagi sklepov zadnje mednarodne konference v Haagu. Z novim zakonom se bo iz-

enačilo menično pravo v vsej državi ter spravilo v sklad s tožadavnimi zakoni modernih evropskih mest.

—g Trgovinska pogajanja s CSR. Kakor poročajo iz Beograda, se bodo pričela pogajanja za sklenitev trgovinske pogodbe s CSR šele po zaključku trgovinske pogodbe s Francijo. Prvotno je bilo določeno, da se pričnejo pogajanja že začetkom januarja. S Francijo so pogajanja začasno prekinjena, dočim se z Nemčijo šele vrše pogovori glede časa in načina trgovinskih pogajanj.

—g Splitska trgovska zbornica za uređenje prometa. Trgovska zbornica v Splitu je izročila prometnemu ministru obširno spomenico s točnimi predlogi glede ureditve in izboljšanja železniškega prometa zlasti na ličko-dalmatinski prog. Ta proga nikakor ne odgovarja današnjim potrebam. Tekom letošnje zime je bil promet skoro popolnoma prekinjen. Minister je obljubil, da bo stavilne predloge preštudiral ter skušal zahtevi ustreči, v kolikor mu bodo dopuščale krajne možnosti.

X Katastrofa v cerkvi. V mestu Turner v Severni Ameriki se je v cerkvi tamošnje mormonske verske sekte ta dni zgodila katastrofalna nesreča. Med pridigo je nenadoma prišel pojemati plin in v cerkvi je nastala tema. Nekaj neprevidežev je v tem hipu vžgal vžgalico. Sledila je strahovita eksplozija, hipoma je plamen objel vso cerkev. Nastala je strašna panika. Več je drlo proti izhodu. Radi silnega navala so se izhodna vrata porušila. Gasilci so tekoma noči potegnili izpod ruševin 8 mrtvih in 12 težko ranjenih oseb. Število ponesrečenih je baje zelo veliko.

FRAN JAGER

tapetalk in dekorater

se je preselil

iz Kolodvorske ulice št. 27

na Sv. Petra nasip št. 29

poleg Zmajskega (preje Mesarskega) mostu.

Zahvaljujoč se na dosednji naklonjenosti, se priporoča tudi v naprej, zagotavljajoč najsolidnejšo postrežbo ob konkurenčnih cenah.

Otroški voziček

poniklan, skoro nov — naprodaj. — Naslov po ve upravo «Slovenskega Naroda». 229

Stanovanje

dveh sob ali ene večje sobe in kuhinje v Rožni dolini al' r Tržaški cesti na Glinah išče mladen zakonski par. Plača za pol leta vnaprej. — Ponudbe pod «Stanovanje 1/236» na upravo «Slov. Naroda».

Gospodična

z večletno prakso, večša slovenščina, nemščina, dobra strojevska in stenografska ter vajena vseh pisarniških del — išče službo. Nastop 1. februarja. — Ponudbe pod «Stenografska 237» na upravo «Slov. Nar.».

Neobičajna nagrada

pri razpečanju držav-nih papirjev. Vprašanja na: Agenturo, Zagreb, Produljena Martičeva 99 147

30.000 Din

brezobrestnega posojila in še nekaj plačam za stanovanje dveh ali ene večje sobe s kuhinjo. Ponudbe na upravo lista pod «Brezobrestno posojilo 248».

Na stanovanje

in hrano se sprejmeta 2 gospoda po ceni s 1. februarjem. Naslov se izve v upravi lista. 244

Sostanovalca

sprejemam na stanovanje in hrano. Ponudbe na upravo lista pod «Centrum 247».

Srečke drž. razredne loterije

za II. razred 13. kola

se morajo obnoviti do 2. februarja.

Žrebanje se vrši dne 7. februarja. — Neobnovljene srečke se bodo prodale drugim interesentom. — Vsi oni, ki so srečke kupili v Oglasnem oddelku «Jutra», obnove svoje srečke v Zadrugi hranilnici r. z. z o. z. Ljubljana, Sv. Petra cesta 19.

Pri žrebanju za prvi razred je bilo mnogo pri nas kupljenih srečk izžrebanih. Med njimi ena z Din 60.000 in ena z Din 5000.—.

Zadruga hranilnica r. z. z o. z., Sv. Petra cesta 19.

Senzacija

Senzacija

JOSEPHINE BAKER

DANES!

4., 1/2 6., 1/2 8. in 9.

DANES!

Najlepša kreolka sveta, za katero nori ves Pariz. — Hram fakirjev. — Živa postelja. — Trije hudički. — Poljubčki pod zidom. — Med nebom in zemljo. — Živa pahljača. — Ples na ogledalu. — Ples na drevesu. — Ples z bananami. — FATOU-FATOU itd. itd. Vse kliče: Josephine! Josephine! Josephine! Tout pour Josephine!

Za kratek čas, smeh in zabavo skrbi najboljši komik sveta, slavni

CHARLIE CHAPLINA

PREMIJERA! Preskrbite si pravočasno vstopnice!

PREMIJERA!

Elitni Kino Matica. najuglednejši kino v Ljubljani Tel 124

Dr. Fran Kandare

odvetnik v Ljubljani

se je preselil s svojo pisarno na Kralja Petra trg 2

Na dobro hrano

se sprejmejo gospodje za ob 2. Naslov v upravi lista. 251

Stanovanje

ene večje sobe s kuhinjo išče miren zakonski par v novi ali stari hiši. event tudi na periferiji mesta. Plača 300—500 dinarjev mesečno. Ponudbe pod «Snažna stranka 221» na upravo «Slov. Naroda».

2 sostanovalca

se sprejmeta v sredini mesta s hrano ali brez. Naslov v upravi «Slov. Naroda». 250

Prostovoljna javna dražba

dobro ohranjenega pohištva, kuhinjske opreme ter obleke se bo vršila dne 3. in 4. svečana ob 9. dopoldne na Sv. Petra cesti št. 14/1. 249

Šivalni stroji!

Izborna konstrukcija in elegantna izvršitev iz lastne tovarne.

15letna garancija.

Vezenje se poučuje pri nakupu brezplačno.

Pisalni stroji «Adler».

Kolesa iz prvih tovarn «Dürkopp», «Styria», «Waffenrad» (Orožno kolo). — Pletilni stroji vedno v zalogi. Posamezni deli koles in šivalnih strojev. — Daje se tudi na obroke. — Ceniki zastoj in franko. 32/L

OCARINJENJE

vseu uvoznih, zvoznih in tranzitnih pošiljk oskrbi nitro, skrbno in po najnižji tarifi Rajko Turk, carinski posrednik, LJUBLJANA, Masarykova cesta 9, nasproti carinarnice. Revizija pravičnega zaračunavanja carine po meniju deklariranega blaga in vse informacije brezplačno

TRI-KO-PERILO

za moške, žene in otroke, volna v raznih barvah, rokavice, nogavice, dokolenice, nahrbtniki, solarje in lovce, dežniki, klot, slomi, žepni robci, palice, tilice, noži, skarje, potrebščine za šivilje, krojače, čevljarje in brivce edino le pri trdku!

Josip Petelinc

LJUBLJANA

blizu Prešernovega spomenika.

Najnižje cene

Na veliko in malo.

Zahvala.

Ker se nam je radi mnogih pismenih in ustmenih sožalj, dospelih ob smrti našega ljubelega soproga, očeta, brata, strica in svaka, gospoda

Adolfa Zora

strojevodje v pok. in hiš. posestnika

kakor tudi za njemu poklonjeno cvetje nemogoče vsakemu posebej zahvaliti, prosimo, naj vsi prijatelji in znanci tem potom sprejmejo našo prisrčno zahvalo.

Posebej pa se zahvaljujemo še gosp. Rupniku za krasni nagrobni govor, nadalje godbenemu odseku USZJ, tovarišem pevcev in Prost. gasilnemu društvu v Šiški ter vsem, ki so dragoga pokojnika spemili na njegov zadnji poti.

V Ljubljani, dne 31. januarja 1927.

Zalujoci ostali.